

Таким чином, використання проектної технології навчання при опануванні освітнього компоненту «Дизайн і декоративне мистецтво» майбутніми учителями технологій дозволяє здійснювати їх фахову підготовку до роботи у школі, зокрема до організації проектно-технологічної діяльності школярів при вивченні декоративно-прикладного мистецтва.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ейвас Л. Ф. З досвіду підготовки вчителя декоративно-прикладного мистецтва в Україні : монографія. Кривий Ріг : Видавець ФОП Чернявський Д.О., 2016. 136 с.
2. Елькін М. В. Метод проектів у фаховій підготовці вчителів нової української школи. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: 2020 р., № 68, Т. 1. С. 249-252
3. Коберник О. М. Проектна технологія: історія, теорія і практика : монографія. Умань : ФОП Жовтий, 2013. 235 с.
4. Савченко Л. О. Проектна діяльність в практиці вищої педагогічної школи. *Science and Education a New Dimension / Society for Cultural and Scientific Progress in Central and Eastern Europe*. Будапешт, 2013. С. 7-12.
5. Тадеуш О. М. Метод проектів як форма продуктивного навчання студентів. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 16 : Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики. 2017. Вип. 29. С. 142-146.

Алла Кісь
(Решетилівка, Україна)

РОЛЬ ВИСТАВКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У РОЗВИТКУ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОЇ ТВОРЧОСТІ ОСОБИСТОСТІ

Вишивка і килимарство являються автентичними видами декоративно-прикладного мистецтва, що були традиційними для Решетилівщини, і які нині продовжують розвиватися, зберігаючи водночас традиційні техніки, технології, матеріали. Один із закладів, що здійснює підготовку фахівців за цими видами мистецтва –

*Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю
«Дизайн-освіта майбутніх фахівців: проблеми та перспективи»*

Решетилівський художній професійний ліцей.

У сучасній науці проблема навчання молоді декоративно-прикладному мистецтву продовжує бути актуальною. Впродовж останнього десятиліття активно досліджувались питання, які пов'язані із навчально-виховним впливом на особистість декоративно-прикладного мистецтва: виховання в учнівської та студентської молоді національної самосвідомості у процесі вивчення різних видів декоративно-ужиткового мистецтва; художньо-естетичне виховання підростаючого покоління засобами зображувального, декоративно-прикладного мистецтва та дизайну; формування творчої активності і художньої майстерності на заняттях з декоративно-ужиткового мистецтва тощо [2; 3].

Вплив народного мистецтва на розвиток особистості став предметом студій відомих науковців – О. Данченка, Д. Джоли, І. Зязюна, В. Лосюка, Д. Тхоржевського та ін. Проблемі прилучення студентської та учнівської молоді до надбань національної культури у процесі вивчення декоративно-прикладного мистецтва присвятили свої дисертаційні дослідження Ю. Коломієць, В. Мусієнко, Л. Оршанський, В.Титаренко, В. Радкевич, Л. Савка та ін.

Метою статті є визначення ролі виставкової діяльності у розвитку декоративно-прикладної творчості особистості.

Сьогодні декоративно-ужиткове мистецтво розглядається, як важлива художня цінність, що виконує численні функції пізнавальну, комунікативну, естетичну, виховну.

Навчання старшокласників традиційним видам декоративно-прикладного мистецтва, а саме – вишивці та килимарству, відбувається у Решетилівському художньому професійному ліцеї, у який приходять на навчання учні 9-11 класів для здобуття ряду професій, зокрема і «живописець, килимар», «вишивальниця», «кравець, вишивальниця».

Навчальний заклад працює над збереженням народних традицій решетилівського килимарства та вишивки.

Знайомство старшокласників з кращими зразками килимів здійснюється у ході проведення екскурсій до музею Решетилівського художнього ліцею, Решетилівського районного краєзнавчого музею (відділ ткацтва і вишивки), Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського. Важливого значення у формування естетичних смаків набуває ознайомлення молоді з кращими зразками килимів, які створені решетилівськими майстрами – Леонідом Самійловичем Товстухою та Надією Нестерівною Бабенко. В.Титаренко зазначає, що «твори народних майстрів захоплюють людину, створюють психологічний комфорт, спонукають до естетичної взаємодії, впливають на почуття людини і тим самим утворюють неформальний, а особистісно виражений зв'язок з етнохудожніми цінностями» [3, с.72].

У музеї Решетилівського художнього музею представлено зразки вишитих різними техніками виробів. Особливе зацікавлення у молоді викликають вироби, вишиті технікою «білим по білому». Саме ця решетилівська вишивка була внесена у національний список переліку елементів нематеріальної культурної спадщини, її було номіновано на включення до списку ЮНЕСКО.

Виставкова діяльність Всеукраїнського центру вишивки та килимарства, який почав функціонувати з травня 2019 року на Полтавщині у смт. Решетилівка, спрямована на активне залучення молоді до українських традицій народного декоративно-прикладного мистецтва. Робота центру здійснюється у декількох напрямках. Це і популяризація традиційних для даної місцевості видів декоративно-прикладного мистецтва засобами інтернет-ресурсів та очним проведенням майстер-класів, видання книг, дослідно-пошукова робота, пов'язана зі створенням

нових робіт на основі віднайдених взірців старовинних сорочок, старих малюнків, вишивальних технік тощо.

Педагогами розглядаються виставки як важливий засіб формування творчої особистості. Наш внесок у розвиток декоративно-прикладної творчості молодого покоління українців також пов'язаний із виставковою діяльністю. Будучи майстром художньої вишивки, членкинею Національної спілки майстрів народного мистецтва, ми неодноразово приймали участь у виставках різних рівнів, представляли власний творчий доробок: Всеукраїнська виставка «Етніка» (Київ, 2021 р.); Регіональна виставка Решетилівська весна (сmt. Решетилівка, 2021 р.); Персональна виставка у Полтавському літературно-меморіальному музеї Котляревського (Полтава, 2021 р.); Персональна виставка в обласній бібліотеці м. Полтава (Полтава, 2021 р.). Постійно діючою є виставка у Всеукраїнському центрі вишивки та килимарства.

У 2022 році ми представляли свій творчий доробок на виставках у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка, студентська молодь могла ознайомитися з вишитими виробами.

Зокрема, відбулася виставка вишитих виробів в рамках заходу із представлення-презентації книги професорки Валентини Титаренко «Вишивальне мистецтво Полтавщини» [4].

Наприкінці 2022 року на базі ПНПУ імені В. Г. Короленка відбулася ще одна виставка Всеукраїнського центру вишивки та килимарства, на якій було представлено розмаїття вишитих виробів та килимових виробів, виготовлених різними майстрами [5]. Нами також було представлено вишиті вироби, зокрема і вишиті технікою «білим по білому» (рис.1.).

Рис.1. Виставка Всеукраїнського центру вишивки та килимарства в ПНПУ імені В.Г. Короленка

Таким чином, виставкова діяльність є важливою для розвитку декоративно-прикладної творчості молоді. Представлені на виставках вироби декоративно-прикладного мистецтва є високохудожніми, вони є зразками, у яких відтворено давні автентичні техніки. Вивчаючи кращі зразки майстрів народної творчості України, молодь прилучається до надбань національної культури, у неї формуються художньо-естетичні смаки та розвивається декоративно-прикладна творчість.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкович М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво. Львів : Світ, 2010. 272с.
2. Кудря О. Виховання молоді в українських національних традиціях. Мистецтво української вишивки – життєдайне джерело творчості, присвячена пам'яті Героя України, Заслуженого майстра народної творчості України В.С. Роїк : матеріали наук.-практ. конф. (м. Полтава, 25-26 вересня 2014 р.) / упоряд. і ред. В.П. Титаренко ; Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2014. С. 85–89. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/7338>

3. Титаренко В.П. Декоративно-прикладна творчість: традиції і сучасність. Молодий вчений. № 5.3 (57.3) 2018. С. 70-75
4. У Полтавському педагогічному відбулася презентація книги професорки Валентини Титаренко «Вишивальне мистецтво Полтавщини». URI: <http://pnpu.edu.ua/news/u-poltavskomu-pedagogichnomu-vidbulasya-prezentacziya-knigi-profesorki-valentini-titarenko-vishivalne-mistecztvo-poltavshhini.html>
5. Факультету технологій та дизайну представив творчий доробок. URI: <http://pnpu.edu.ua/news/fakultetu-tehnologij-ta-dyzajnu-predstavyyv-tvorchyj-dorobok.html>

*Ірина Плєскач
(Полтава, Україна)*

НАВЧАННЯ УЧНІВ МИСТЕЦТВУ В УМОВАХ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Державний стандарт початкової освіти визначає, що метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості. А метою мистецької освітньої галузі є формування культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті; плекання пошани до національної і світової мистецької спадщини.

Формування нового покоління дітей не можливе без мистецтва. Саме мистецтво стає органічною складовою загальної середньої освіти.

У Новій українській школі мистецька освітня галузь реалізується через інтегрований курс «Мистецтво» [2]. Про важливість мистецтва в розвитку особистості можна судити з праць науковців, педагогів. І. Бех, Л. Божович, Л. Виготський, В. Давидов, О. Леонт'єв та інші довели, що молодший шкільний вік є періодом найінтенсивнішого креативного становлення; Б. Анан'єв, Р. Арнхейм, Н. Брюсова, Т. Шпікалова

*Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю
«Дизайн-освіта майбутніх фахівців: проблеми та перспективи»*